
PROTOKÓŁ

z posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP

w dniu 24 października 2025r.

Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. uczelni, UKW w Bydgoszczy- Przewodniczący
- mgr Dorota Chodowska, Katolicki Uniwersytet Lubelski
- dr hab. Paweł Antonowicz, prof. UG, Uniwersytet Gdański
- prof. dr hab. Przemysław Wojtaszek, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
- prof. dr hab. Joanna Zalewska-Gałosz, Uniwersytet Jagielloński
- dr hab. Barbara Kowalska, prof. UJD, UJD w Częstochowie
- dr hab. Magdalena Molendowska, prof. UJK, Uniwersytet Jana Kochanowskiego
- Ks. prof. Marek Stokłosa, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
- Dr hab. Michał Mackiewicz, prof. UŁ, Uniwersytet Łódzki
- dr hab. Radosław Sojak, prof. UMK, UMK w Toruniu
- dr hab. inż. Rafał Matwiejczuk, prof. UO, Uniwersytet Opolski
- dr Maria Hulicka, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
- dr hab. Józef Cebulski, prof. UR, Uniwersytet Rzeszowski
- dr hab. Jacek Batóg, prof. US, Uniwersytet Szczeciński
- prof. dr hab. Michał Daszykowski, Uniwersytet Śląski
- dr hab. Mariola Grzybowska-Brzezińska, prof. UWM, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
- dr Artur Chełstowski, Uniwersytet Warszawski
- dr hab. Arkadiusz Lewicki, prof. UW, Uniwersytet Wrocławski
- dr hab. Mariusz Naczek, prof. UZ, Uniwersytet Zielonogórski

Obecni byli również:

1. prof. dr hab. Bogusław Przywora – p.o. Rektor Uniwersytetu Jana Długosza
2. mgr Marzena Wojtaszko – Kwestor Uniwersytetu Gdańskiego
3. mgr Dominika Wendt - Przedstawiciel Uniwersytetu Gdańskiego
4. mgr Agnieszka Palacz, Kwestor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
5. mgr inż. Maria Róg, Przedstawiciel Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
6. mgr Mirosława Duda- Dziewierz, Przedstawiciel Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
7. prof. dr hab. Jerzy Węclawski – Przedstawiciel Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie
8. dr hab. Anna Gordecka-Dubatówka, prof. UWB – Przedstawiciel Uniwersytetu w Białymstoku
9. dr hab. Gabriela Grotkowska – Przedstawiciel Uniwersytetu Warszawskiego
10. mgr inż. Agnieszka Krawczyk, Przedstawiciel Uniwersytetu Wrocławskiego
11. mgr Kamila Hołubowicz, Przedstawiciel Uniwersytetu Wrocławskiego

Porządek obrad:

1. Budżet na naukę i szkolnictwo wyższe na 2026;
2. Wyniki rekrutacji na studia – informacja członków komisji, dyskusja;
3. Sytuacja finansowa uniwersytetów - informacja członków komisji, dyskusja;
4. Uwagi i wnioski do raportu „Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych” na przyszły rok
5. Sprawy organizacyjne i różne.

p.o. Rektor Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, prof. dr hab. Bogusław Przywora, serdecznie powitał przybyłych członków komisji i przedstawicieli uniwersytetów w tym znaczącym dla Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie jubileuszowym roku. Obrady komisji wpisują się w uroczyste obchody 55-tej rocznicy powstania uczelni. Ciepłe słowa podkreślające ogromną rolę nauki i znaczenie podejmowanych przez komisję decyzji wygłosił Zastępca Prezydenta Miasta Częstochowy dr Ryszard Stefaniak.

Przewodniczący UKF, dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. uczelni, przywitał serdecznie przybyłych uczestników spotkania oraz przedstawił wszystkich przedstawicieli uniwersytetów. Profesor podziękował gospodyni posiedzenia, dr hab. Barbarze Kowalskiej, prof. UJD, Prorektor ds. Organizacji i Rozwoju za zaproszenie i organizację spotkania.

Gospodarze zaprosili zebranych do obejrzenia syntetycznego filmu obrazującego historię i osiągnięcia Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie.

1. Budżet na naukę i szkolnictwo wyższe na 2026;

Przewodniczący komisji w imieniu Jarosława Oliwy Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, który ze względu na obowiązki służbowe nie mógł uczestniczyć w posiedzeniu, przedstawił główne założenia budżetu na naukę i szkolnictwo wyższe na 2026r (zał. Nr 1).

Budżet na naukę i szkolnictwo wyższe w 2025 roku wyniósł 42 mld 793 mln zł. Zdecydowana większość środków, bo 34 mld 047 mln jest w budżecie MNiSW, pozostałe środki są w głównej mierze związane z prowadzeniem szkół wyższych przez inne resorty. Na przyszły rok zaplanowano niewielki wzrost środków finansowych na naukę i szkolnictwo wyższe do wysokości 44 mld 378 mln. MNiSW będzie dysponować kwotą 35 494 mln. Przy czym wzrost jest w głównej mierze zdeterminowany 3% wzrostem wynagrodzeń. W ogólnym porównaniu nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe w latach 2025-2026 zauważalny jest znaczący wzrost pozyskanych funduszy ze środków europejskich (w głównej mierze związany z grantami i projektami). Środki z budżetu państwa wzrosną jedynie o 1,87 %. Abstrahując od 3% wzrostu wynagrodzeń środki dla uczelni na kolejny rok będą jednakowe z rokiem poprzednim. Powyższe implikuje twierdzenie, że przy rosnących kosztach utrzymania uniwersytety będą miały mniejsze środki finansowe.

Przy okazji dyskusji nad planami budżetowymi zauważono, że Uniwersytety są ostatnimi jednostkami, które dowiadują się o wysokości subwencji. Podkreślono ogrom trudności związany z funkcjonowaniem uczelni w obliczu niepewności co do wysokości subwencji. Zarządzanie finansami w szczególności podejmowanie decyzji inwestycyjno-remontowych z uwzględnieniem trybu zamówień publicznych jest w takiej sytuacji wysoce nieefektywne. Problemem nie są późno przekazywane dane z uczelni, gdyż te przesyłane są w systemie POL-on terminowo. Przewodniczący komisji, uwzględniając sugestie rozmówców, oraz informacje przekazane przez Dyrektora Jarosława Oliwę zaproponował przyjęcie stanowiska komisji w sprawie wniosku do MNiSW o przyjęcie takich rozwiązań, które umożliwiłyby wcześniejsze informowanie o wysokości subwencji. Stanowisko nie określałoby żadnych szczegółowych rozwiązań.

W wyniku dyskusji Uniwersytecka Komisja Finansowa, przy jednym głosie wstrzymującym się, przyjęła stanowisko w sprawie wniosku o podjęcie przez MNiSW prac zmierzających do przyspieszenia określenia wysokości subwencji dla uczelni na kolejny rok budżetowy.

Szczegółowa treść stanowiska zostanie przesłana członkom komisji do akceptacji.

Powracając do analizy przygotowanej przez Dyrektora Jarosława Oliwę zwrócono uwagę na porównanie finansowania wybranych działów budżetu państwa w latach 2025 – 2026. Niepokojącym jest ogólny spadek wydatków budżetu państwa przewidziany na kolejny rok. Budżet na 2026 rok, uwzględniający 3,5 % wzrost gospodarczy i 3 procentową inflację, zakłada wydatki na poziomie 99,71 % wydatków z roku 2025. Biorąc pod uwagę porównanie finansowania wybranych działów budżetu państwa w latach 2022-2026 wydatki wzrosły o 76,1%, przy czym nauka i szkolnictwo wyższe zyskały w stosunku do roku 2022 49,98%. Większość działów budżetu państwa odnotowała większy niż nauka i szkolnictwo wyższe przyrost środków finansowych. Zwrócono uwagę, iż w większości przyrost środków dla szkolnictwa wyższego, w tym okresie, był związany z regulacją wynagrodzeń.

W opinii członków komisji zaprezentowane parametry ukazują trudną sytuację nauki i szkolnictwa wyższego i mało optymistyczne perspektywy w zakresie finansowania nauki.

2. Wyniki rekrutacji na studia – informacja członków komisji, dyskusja;

Omówiono wyniki rekrutacji 2025/2026.

Prezentacja ukazująca wyniki rekrutacji na poszczególnych uniwersytetach łącznie z podsumowaniem stanowi załącznik nr 2 do Protokołu.

Dodatkowym elementem zbiorczego zestawienia jest dana dotycząca rekrutacji na studia podyplomowe. Mając świadomość, że rekrutacja na studia podyplomowe w większości uczelni jeszcze trwa, informacja związana z ogólnym trendem w tym zakresie, może stanowić cenną wiedzę dotyczącą przyszłych założeń budżetowych.

Członkowie komisji omówili szczegółowo rekrutację na poszczególnych Uniwersytetach. Problemy, z którymi borykają się poszczególne Uniwersytety są stosunkowo zbieżne. Zauważono tendencję wśród młodych ludzi zwiększonego zainteresowania podnoszeniem kwalifikacji poprzez różnego typu szkolenia. Młodzież skłania się ku krótszym formom kształcenia, stąd wzrost zainteresowania studiami podyplomowymi.

W kontekście studiów podyplomowych podniesiono problem konkurencyjności studiów podyplomowych. Uczelnie niepubliczne są bardziej elastyczne w stosunku do oczekiwań młodych ludzi. Ponadto brak odpowiednich regulacji, które określałyby wymagania w zakresie jakości nauczania oraz miękkie przepisy umożliwiające nabory, dają uczelniom niepublicznym przewagę. Jawnym przykładem powyższych spostrzeżeń jest znaczne obniżenie prestiżu studiów MBA.

Zwrócono uwagę na utrzymującą się zapaść rekrutacji na niektóre kierunki studiów. Niektóre z wydziałów na poszczególnych uczelniach są przewymiarowane w stosunku do potrzeb rynkowych. Zauważalne jest również zjawisko tzw. kanibalizacji objawiającej się wzrostem rekrutacji na studia niestacjonarne na dany kierunek studiów, przy jednoczesnym spadku zainteresowania studiami stacjonarnymi danego kierunku. Dotyczy to również nowotworzonych pokrewnych kierunków studiów. Sytuacja geopolityczna oraz restrykcyjna ustawa wizowa spowodowała spadek umiędzynarodowienia studiów. Sytuacja jest szczególnie zauważalna w Uniwersytetach z obszarów przy wschodniej granicy. W niektórych uczelniach odnotowano utrzymującą się tendencję wzrostu zainteresowania studiami II stopnia. W przypadku studiów II stopnia ryzyko, że student, który złożył papiery nie podejmie studiów jest dużo mniejsze niż na studiach I stopnia. Zjawisko niepodejmowania studiów, pomimo złożenia dokumentów, stanowi kłopotliwą sytuację dla uczelni. Niejednokrotnie uruchamiane są kierunki studiów dla kilku studentów. Ekonomicznie nieuzasadnione decyzje podejmowane są na podstawie danych z komisji rekrutacyjnych. Niestety częstokroć przyjęci kandydaci bez konsekwencji nie podejmują nauki.

Dużym zainteresowaniem wśród kandydatów na studia niezmiennie cieszy się Psychologia i Prawo. Cyberbezpieczeństwo, Dietetyka i Odnawialne Źródła Energii są stosunkowo nowymi kierunkami, które

w ostatnim okresie odnotowują wzrost zainteresowania. Zaskoczeniem w Uniwersytecie Łódzkim była wyjątkowo duża ilość kandydatów na historię sztuki.

Przedstawiciel Uniwersytetu Wrocławskiego zasugerował poszerzenie omawianych informacji o dane dotyczące liczby kandydatów na poszczególne kierunki studiów.

Zwrócono również uwagę na znaczący wzrost studentów powyżej 30 roku życia. Zauważalna jest również zmiana profilu studentów studiów niestacjonarnych. Niektórzy przedstawiciele uczelni dostrzegają wzrost przygotowania i jakości tych studentów.

W zakresie rekrutacji doktorantów Uniwersytety w większości zarejestrowały przyrost uczestników szkół doktorskich.

Podsumowując dyskusję i informację przekazane przez przedstawicieli Uczelni można stwierdzić, że rekrutacja na rok 2025/26 była stabilna. Zbiorcze informacje podkreślają trend zauważalny przez niektóre uniwersytety wzrostu zainteresowania studiami stacjonarnymi II stopnia oraz ogólny przyrost studentów studiów niestacjonarnych. Znaczących problemów można oczekiwać za 3 lata, kiedy roczniki z niżu demograficznego będą kończyć szkoły średnie.

3. Sytuacja finansowa uniwersytetów - informacja członków komisji, dyskusja;

Każdy z obecnych członków komisji w kilku słowach przedstawił sytuację finansową na swojej uczelni oraz planowany wynik finansowy.

W trakcie dyskusji poruszono temat godzin nadwymiarowych. Problematyka z tym związana jest wielowymiarowa i zależy od rozmaitych czynników. Praktycznie każdy przypadek wymaga oddzielnej analizy. Uniwersytety w różny sposób przeciwdziałają nieekonomicznym sytuacjom. Biorąc pod uwagę możliwy przyrost godzin nadwymiarowych, niekiedy lepszym rozwiązaniem jest nieuruchamianie niektórych kierunków na studiach niestacjonarnych. Globalnie efektywne jest również planowanie nauki języków obcych lub zajęć z wychowania fizycznego od drugiego semestru.

W kontekście rosnących wydatków zwrócono uwagę na wzrastające koszty eksploatacji budynków. Uniwersytety stosują różne zabiegi mające na celu obniżenie wydatków na energię elektryczną, bądź to poprzez zakup energii na wolnym rynku, bądź instalowania paneli fotowoltaicznych. Wartym wprowadzenie jest również audyt masy cieplnej, który pozwoli uczelniom zweryfikować faktyczne potrzeby na ciepło.

Prof. R. Sojak z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika wspomniał o znaczących problemach z pozyskaniem środków w ramach SPUB i SPUBi na utrzymanie aparatury naukowo-badawczej oraz specjalistycznej infrastruktury informatycznej.

Uczelnie, w celu poprawy sytuacji ekonomicznej, wyprzedają majątek, konsolidują rozdrobnione biblioteki, korzystają z outsoursingu usług sprząających i ochrony, korzystają z centralnych systemów druku, czy też ograniczają personel administracyjny. Ogólnie ujmując sytuacja finansowa Uniwersytetów, w obliczu zachowawczej polityki rządu, jest trudna. Osiem uczelni planuje ujemny wynik finansowy.

4. Uwagi i wnioski do raportu „Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych” na przyszły rok

Przewodniczący zaapelował do zgromadzonych o propozycje ewentualnych zmian do raportu przygotowywanego na kolejny rok.

Pani mgr A. Palacz Kwestor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zauważyła, iż prezentowany w raporcie wynik operacyjny, który jest obciążony amortyzacją, nie ukazuje rzeczywistej wartości. W związku z tym, zasadnym byłoby „oczyszczenie” wyniku operacyjnego o ww. przychody zgodnie z przyjętą metodologią. W odniesieniu do uczelni IDUB-owych, ukazanie danych bez przychodów z tytułu IDUB umożliwi wiarygodne porównanie z innymi Uniwersytetami. Kolejny wniosek UAM dotyczył ujęcia w zbiorczych zestawieniach nie tylko studiów podyplomowych ale także innych krótkich form kształcenia. UAM otwiera różnego typu kursy i inne formy kształcenia w miejscu studiów podyplomowych.

Prof. Jacek Batóg z Uniwersytetu Szczecińskiego zasugerował, że wykresy radarowe mogłyby być mniejsze a kolumnowe większe.

W opinii prof. Antonowicza, współautora opracowania, ważna byłaby dyskusja nad wypracowaniem wspólnej miary stopy dyskontowej.

Podsumowując dyskusję Przewodniczący poinformował zgromadzonych, iż raport „Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych za lata 2020-2024”, w wersji opracowanej do druku, będzie dostępny na stronie internetowej komisji.

5. Sprawy organizacyjne i różne;

Podsumowując posiedzenie Przewodniczący komisji wspomniał o losach stanowisk przyjętych przez komisję. W odpowiedzi na stanowisko dot. skutków nowego art. 28g ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. Ministerstwo przysłało odpowiedź, która została przesłana do wiadomości członkom komisji. W konsekwencji przyjętego przez UKF stanowiska dotyczące Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych KRUP zdecydował się przyjąć tożsame stanowisko. Zaproponowane rozwiązanie ostatecznie regulowałoby powyższą kwestię. Z informacji przekazanych na KRUP-ie przez Dyr. Oliwę wynika iż ministerstwo zdecydowano się o przedłużeniu obecnie obowiązującego rozwiązania o kolejne lata.

Przypomniano o terminarzu kolejnych spotkań komisji:

- 23-25 kwietnia 2026r. – Uniwersytet Wrocławski;
- 25-27 czerwiec 2026r. Uniwersytet Rzeszowski, równoległe z posiedzeniem Kwestorów;
- Październik 2026r. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Prof. P. Wojtaszek z UAM zasugerował aby, któreś z najbliższych spotkań było miejscem dyskusji nad implementowaniem dyrektywy dot. cyberbezpieczeństwa i znaczących kosztów z tym związanych. Warto wysłuchać opracowań przygotowanych przez Zespół KRASP ds. Cyberbezpieczeństwa, któremu

przewodniczy prof. D. Szostek. Przewodniczący zaproponował, aby najbliższe posiedzenie we Wrocławiu było poświęcone m.in. temu zagadnieniu. Wspomniano, iż chęć uczestniczenia w posiedzeniu zgłosił Europejski Bank Inwestycyjny z ofertą skierowaną do uczelni wyższych.

Kończąc obrady dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. uczelni, podziękował zebranych za aktywny udział, wyraził słowa uznania dla organizatorów i zamknął posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej.

Protokołowała

Przewodniczył

mgr Aleksandra Żarkowska

dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. uczelni